

Pact MVO Hengelo

2011

De imPact van MVO

Maatschappelijk verantwoord ondernemen in de praktijk

Voorwoord	3
Visie en missie Pact MVO Hengelo	4
Properdienst voor leegstaande panden	6
Liefdadigheid ook onder werktijd	8
Windmolen in plaats van windscherm	10
Een klus van 77 miljoen scans	12
Licht voor een betere wereld	14
Wassen voor een schone zaak	16
Duurzaamheid van groot naar klein	18
Iron wil bewijzen dat hij het kan	20
Geen borstklopperij, gewoon doen	22
Het economische belang van MVO	24
Lopende projecten binnen het Pact	26
Kleine groepen voor meer dynamiek	28
Deelnemers Pact MVO Hengelo	30

Dat is toch heel normaal? Het hoort er toch gewoon bij? Veel ondernemers maken dit soort vragende opmerkingen, als de term maatschappelijk verantwoord ondernemen ter sprake komt. In Twente zijn we al heel lang vertrouwd met 'noaberschap'. En eigenlijk betekent MVO ongeveer hetzelfde. Je zorgt goed voor je burens, voor je omgeving, voor de mensen en de wereld om je heen. Het is min of meer vanzelfsprekend en daar wordt verder niet over gepraat. De meeste ondernemers en andere werkgevers hebben het dus al in zich. Toch blijkt een gezamenlijk Pact MVO, zoals we dat in Hengelo sinds 2007 kennen, van grote meerwaarde. Hier worden ervaringen uitgewisseld en ontstaan nieuwe ideeën en samenwerkingsverbanden. In dit boekje laten we er een aantal voorbij komen om anderen te inspireren. Zo hebben veel Hengeloërs met een uitkering de afgelopen jaren dankzij het Pact werkritme opgedaan en zelfs al een reguliere baan gevonden. Werkgevers vonden op deze manier goede nieuwe medewerkers. Ook hebben leden van het Pact gezamenlijke projecten opgezet die meerdere doelen dienen. Properdienst, een service voor eigenaren van leegstaande panden, is er een prachtig voorbeeld van. Evenals het digitaliseren van patiëntendossiers bij Ziekenhuisgroep Twente. Met gelijkgestemde structuurgroepen binnen het Pact MVO Hengelo denken we de komende jaren meer van dit soort mooie initiatieven van de grond te krijgen. Hopelijk is dit boekje daarvoor een rijke inspiratiebron.

Yvon Wille-Ruijter
coördinator Pact MVO Hengelo

Voorwoord

Visie en missie Pact MVO Hengelo

Het Pact MVO Hengelo is in 2007 opgericht met een duidelijke visie en missie. Er zijn doelstellingen en er is samenwerking met de landelijke organisatie MVO Nederland.

Visie

Het Pact wil een verbindende schakel zijn tussen (non-) profit-organisaties die maatschappelijk verantwoord ondernemen willen vormgeven. Het inspireert, initieert en draagt bij aan een unieke en MVO-gerichte cultuur in het Hengelose bedrijfsleven. Het Pact wil van Hengelo een vooruitstrevende gemeente maken op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De deelnemers aan het Pact hebben de overtuiging dat de continuïteit van het eigen bedrijf of de eigen organisatie wordt versterkt door een goede verhouding tussen de 3 P's (People, Planet, Profit).

Missie

Een wezenlijke bijdrage leveren aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen van (non-) profit-organisaties in Hengelo of gelieerd aan Hengelo. Dit door het bevorderen van kennis over en toepassing van maatschappelijk verantwoord ondernemen, als ook het aanbieden van een ontmoetingsplek en broedplaats voor gezamenlijk ontwikkelen van MVO-initiatieven. Zodat er bij alle besluiten en handelingen een goede verhouding is tussen de 3 P's.

Wanneer bedrijven buiten Hengelo een actieve rol willen spelen binnen het Pact MVO, is deelname mogelijk.

Dit kan leiden tot het bevorderen van meerdere plaatsgebonden MVO-netwerken in de andere steden.

Doelstelling

Initiëren, enthousiasmeren, bijdragen aan MVO-cultuur. Het bevorderen van toepassingsmogelijkheden bij bedrijven. Deelnemers laten zich aanspreken op de MVO-doelstelling van de eigen organisatie.

Kennis

- Kennis delen
- People Planet Profit; kennis aanreiken
- Verbinding met kennisinstellingen

Ontmoeting

- Bijeenkomsten
- Pact MVO Netwerksysteem

- Werkgroepen
- Nieuwe organisaties/ondernemers bereiken

Inspiratie

- Voorbeelden
- Symposia
- Bewustwording, stimulans
- Gezamenlijke initiatieven ontwikkelen

MVO Nederland

Het Pact MVO Hengelo werkt verder samen met MVO Nederland, dat sinds 2004 bestaat. De landelijke organisatie biedt via de eigen website (www.mvonederland.nl) veel achtergrondinformatie over onder meer nieuwe trends en ontwikkelingen, certificering, het nieuwe werken en opleidingen. Via workshops, lezingen, evenementen, nieuwsbrieven en tools

helpt MVO Nederland ondernemers om met MVO aan de slag te gaan. Daarnaast ontwikkelt het speciale producten en diensten voor partners en voor grote bedrijven. Ook werkt MVO Nederland samen met brancheorganisaties. Op die manier wordt MVO zoveel mogelijk toegespitst op specifieke bedrijfssituaties van ondernemers in de bouwbranche, detailhandel, zakelijke dienstverlening en andere branches.

Properdienst voor leegstaande panden

De bewoners zijn al verhuisd, maar hun woning is nog niet verkocht en dreigt te verloederen. Het is door de kwakkelende huizenmarkt een steeds vaker voorkomend probleem. Properdienst, ontstaan binnen het Pact MVO, biedt uitkomst. 'Een schitterend voorbeeld van hoe iedereen profiteert van maatschappelijk verantwoord ondernemen.'

De eerste klant van Properdienst heeft zich in de zomer van 2011 gemeld bij makelaar Ten Hag, die deze nieuwe service aanbiedt. De betreffende woning in Hengelo is inmiddels ontruimd door het kringloopbedrijf Het Goed, schoongemaakt en binnen opnieuw geschilderd door de SWB-Groep, hier en daar wat opgeknapt door medewerkers van Stadsservicebedrijf

Hengelo en uiteindelijk met 'nieuwe' gebruikte meubelen ingericht door Het Goed. Voor onderhoud van tuin en woning, inclusief het controleren van de post en verhelpen van eventuele schade, komt Stadsservicebedrijf Hengelo op gezette tijden langs.

Properdienst dient zo meerdere doelen. De verkopende partij houdt een representatieve woning die er aantrekkelijk uitziet. De medewerkers van de sociale werkvoorziening en Stadsservicebedrijf Hengelo, die over het algemeen een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, hebben er een leuke, nuttige klus aan. Kringloopbedrijf Het Goed beschikt over een extra etalage voor zijn spullen. De makelaar kan zijn klanten een extra service bieden. Kortom: iedereen is blij.

'Dit zijn de drie P's van MVO in optima forma: People, Planet en Profit', vindt unitleider en coach Willem von Piekartz van Stadsservicebedrijf Hengelo. 'Het is een goede zaak voor de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het is goed voor het milieu dat het huis er netjes uitziet en dat spullen op een slimme manier worden hergebruikt. Iedereen profiteert ervan. Je voorkomt zo verloedering in de wijk. Dit is precies zoals MVO moet zijn.' Het project is ontstaan vanuit het Pact MVO. De dragende partners (Ten Hag, SWB-Groep, Het Goed en Stadsservicebedrijf Hengelo) zijn allen lid van het Pact en wisselden hun ervaringen uit. Al pratende groeide het idee om een aantal problemen in elkaar te schuiven en op te lossen via Properdienst. De service is overigens niet

'Je voorkomt zo verloedering in de wijk'

Willem von Piekartz, Unitleider/coach
Stadsservicebedrijf Hengelo

alleen bedoeld voor leegstaande woningen, maar ook voor kantoor- en bedrijfspanden. 'Ook die hebben het moeilijk in de huidige onroerendgoedmarkt', weet makelaar Ludan Schmid van Ten Hag. 'Het is voor ons een prima manier om onze klanten te ontzorgen. Zij hoeven zich hierdoor niet druk te maken over de staat van hun leegstaande woning of kantoorpand.' Omdat Ten Hag in heel Twente actief is, wordt Properdienst ook buiten Hengelo ingezet.

Properdienst

Liefdadigheid ook onder werktijd

Onbetaald vrijwilligerswerk voor maatschappelijke organisaties doet Maurice Beijk ook in de baas z'n tijd. Sterker nog: werkgever Ahrend Inrichten bv stelt zelfs de ruimte met koffie beschikbaar voor overleg. Het bedrijf gaat verder dan alleen de core business, het ontwikkelen, produceren en verkopen van duurzame projectinrichting.

Maatschappelijke betrokkenheid zit Maurice Beijk in het bloed. De interieur-architect is actief bij tal van organisaties en projecten zonder winst oogmerk, die de samenleving een stukje leefbaarder moeten maken. Zo was hij bestuurslid van de Fuldauerstichting (die instellingen met een maatschappelijk belang faciliteert). Ook is Beijk betrokken bij het project De Proeftuin, dat een tijdelijke invulling wil geven aan de lege plekken in en rond de Hengelose

binnenstad. 'Ahrend geeft mij tijd en ruimte om dit soort dingen te doen. Wij hoeven nooit te kloppen.'

Voor collega en accountmanager Erwin Pingen is dat allemaal logisch. 'Ons bedrijf kent MVO-ambassadeurs. Maurice en ik zijn dat namens de vestiging in Hengelo.

Het betekent dat we iets verder kijken dan de omzetcijfers van vandaag. Al wil Ahrend uiteindelijk net als ieder ander bedrijf wel winst blijven maken, laat dat duidelijk zijn. We zien MVO eigenlijk als een goede manier van netwerken.'

Op lokaal niveau is Ahrend in ieder geval niet te beroerd om anderen te helpen.

Een paar voorbeelden. De renovatie van de oude volière tot paviljoen De Ontmoeting in het Prins Bernhardplantsoen (een horecazaak die werkt met mensen met een licht verstandelijke beperking)

werd mede gesponsord. De overbodige kantoorinrichting van klanten vindt dankzij Ahrend via de Slinger een goede bestemming. Zo kreeg handbalvereniging Olympia gratis gebruikt meubilair voor de kantine. Voor de verbouwing van een boerderij op het Buurserzand tot infocentrum en vergaderfaciliteit ontwierp Beijk het interieur en gaf Pingen inrichtingsadviezen. Dat gebeurde voor niets, als voortvloeiend van de Slingerbeurs. En als het groenonderhoud rondom het pand van Ahrend op bedrijventerrein Westermaat moet worden gegund, mag buurman SWB het doen. 'Het schoonmaken is centraal geregeld, dus dat kan niet lokaal aanbesteed worden', zegt Pingen. 'Maar we proberen als MVO-ambassadeurs wel de rest van het concern mee te nemen in onze werkwijze.'

Op het terrein van duurzaamheid (Planet) heeft Ahrend inmiddels al een faam opgebouwd. 'Dat komt waarschijnlijk omdat onze productiebedrijven in Nederland van oudsher vlakbij woongebieden hebben gestaan. Er is altijd heel veel aandacht voor de directe omgeving geweest', zegt Pingen. Voor het milieubewustzijn in de hele bedrijfsvoering kreeg Ahrend als enige inrichter wereldwijd de Cradle to Cradle Company Award. Om die gedachte verder uit te dragen organiseert het bedrijf met een aantal partners zogeheten Cradle to Cradle Cafés. Pingen: 'We willen kennis en informatie uitwisselen over duurzaam inkopen en produceren. Daarop selecteren we meer en meer onze eventuele leveranciers.'

'We zien MVO als een goede manier van netwerken'

Maurice Beijk, interieurarchitect Ahrend
Erwin Pingen, accountmanager Ahrend

'MVO is meer dan afvalscheiding en een CO2-footprint'

Albert van Winden, directeur Twente Milieu
Op de foto: Hendrie Spoler, medewerker groenonderhoud

Windmolen in plaats van windscherm

Tien procent van het personeelsbestand bij Twente Milieu bestaat uit mensen met een beperking. Directeur Albert van Winden is hierachter de drijvende kracht. 'We gaan voor sociale duurzaamheid.'

Natuurlijk, erkent Van Winden, is Twente Milieu geen doorsnee onderneming. Het bedrijf heeft zes aandeelhouders: zes Twentse gemeenten. De directeur legde hen de volgende vraag voor: 'Gaan we voor winstmaximalisatie of betekenismaximalisatie? Men heeft voor dat laatste gekozen. We willen iets extra's doen, juist omdat we overal in de samenleving zichtbaar zijn.' De term sociale duurzaamheid werd geboren. Mooie woorden voor een eenvoudig principe: 'Bij elke vacature kijken we of iemand met een handicap

deze kan vervullen. Dat vraagt binnen onze organisatie om een andere benadering, we noemen dat omdenken. We kijken naar de mogelijkheden in plaats van de moeilijkheden. Als het hard waait, kun je een windscherm plaatsen maar ook een windmolen. Zo moet je het zien.' Hendrie Spoler is blij met die nieuwe aanpak. Hij doet nu het groenonderhoud bij de vestiging van Twente Milieu aan de Wegtersweg in Hengelo. Met zijn achtergrond (vso-school 't Genseler) was het moeilijk om een reguliere baan te vinden. Dankzij de contacten binnen het Pact MVO kon hij door Stadsservicebedrijf Hengelo gedetacheerd worden bij Twente Milieu. 'Ik zat thuis. Op een gegeven moment had ik daar alle klusjes wel gedaan. Nu werk ik lekker buiten. Het bevalt prima.' Medewerkers als Hendrie zijn dus niet in

dienst van Twente Milieu, maar worden gedetacheerd door bijvoorbeeld een sociaal werkvoorzieningsbedrijf. Op diezelfde manier is een deal met DCW in Enschede gesloten voor zeventien medewerkers in de diverse parkeergarages. Ze doen portierswerk, onderhoud, schoonmaak en aanverwante taken. Voor de gemeente welkomte extra handen. Van Winden: 'Het valt iedereen op dat ze meer kunnen dan vooraf werd aangenomen. Er bestaat nogal wat koudwatervrees bij werkgevers. Ze denken dat er een lange inwerkperiode nodig is en dat je voor veel begeleiding moet zorgen. In de praktijk valt dat erg mee. Omdat ik zelf vroeger bij de sociale werkvoorziening (Hameland in de Achterhoek) heb gewerkt, kende ik de doelgroep al.

Dat maakte het voor mij makkelijker. Als je ziet hoeveel plezier ze hebben in hun werk..., hartverwarmend!' 'Ja, ook bij ons op de werkvloer werd aanvankelijk argwanend aangekeken tegen de nieuwe collega's, soms nu nog steeds. Moeten we dat wel doen? Dan leg ik onze mensen het volgende voor. Stel dat jij morgen onder een auto komt en je hebt daardoor een beperking. Moeten we je dan in de kou laten staan of kijken of er een plekje voor je is binnen onze organisatie? Dan is de keuze niet moeilijk. Het betekent dat wij binnen Twente Milieu er veel over moeten praten, en vervolgens gewoon doen. En ook: als het niet werkt, meteen stoppen. MVO is meer dan afvalscheiding en een CO2-footprint. De sociale component is minstens net zo belangrijk.'

Een klus van 77 miljoen scans

De Ziekenhuisgroep Twente wacht een megaklus. In vijf jaar tijd moeten 1,9 miljoen patiëntendossiers worden gedigitaliseerd. Vijftien kilometer aan papier, goed voor 77 miljoen scans. Maar gelukkig helpt Laila Hamidi mee.

De artsen en verpleegkundigen van ZGT in Hengelo en Almelo lopen straks niet meer rond met dikke dossiers onder hun arm. De dossiers van hun patiënten zijn makkelijk terug te vinden op computers op wielen, in ziekenhuisjargon al cows genoemd. Daarmee is alle informatie makkelijker en sneller te raadplegen. In de oude situatie moesten de papieren dossiers van tevoren besteld worden bij de poli, de centrale archieven in Hengelo en Almelo of bij het grote externe archief buiten de organisatie.

‘We hebben voor de papierendossiers een heel beheer- en registratiesysteem nodig om bij te houden waar welk dossier zich bevindt’, vertelt productgroepmanager logistiek Inge Beernink van ZGT. ‘Dat is straks niet meer nodig. Met hun persoonlijke account kunnen artsen en verpleegkundigen op ieder moment de gegevens van hun patiënt inzien.’ Maar voor het zover is moeten die 77 miljoen A4’tjes eerst gedigitaliseerd worden. ZGT heeft daar de komende vijf jaar twintig mensen voor nodig. Voor een deel komen die uit eigen gelederen, bijvoorbeeld medewerkers die door omstandigheden hun normale werk niet meer kunnen doen. Ongeveer tien tijdelijke medewerkers worden ingehuurd via Oostwerk, het leerwerkbedrijf van ROZ. Voor hen is het de springplank naar een

nieuwe loopbaan. Zo ziet Laila Hamidi dat tenminste wel. Ze is in juli 2011 als eerste medewerker van Oostwerk aan de slag gegaan met de patiëntendossiers. ‘Ik ben weer heerlijk onder de mensen. Ik zie weer perspectief’, zegt ze te midden van de dozen papier die nog gescand moeten worden. Het bouwen aan een carrière viel tot voorkort niet mee voor Laila. ‘Ik zat in een cirkel waar ik in mijn eentje niet uit kwam. Ik heb heel veel meegemaakt. Lang wist ik niet wat ik wilde en wat ik kan. Maar bij Oostwerk hebben ze me geaccepteerd zoals ik ben. Ze hebben me een nieuwe kans gegeven. Dat heeft me sterk gemaakt. Ik hoop door dit werk in het ziekenhuis op een baan. Misschien wel bij ZGT. Ik heb er weer vertrouwen in, het komt goed.’

Dat tijdelijke arbeidskrachten een reguliere baan krijgen bij de ziekenhuisgroep, is volgens Inge Beernink zeker denkbaar. ‘We zijn een grote werkgever en vinden dat we hierin een plicht hebben. Daarom zijn we lid van het Pact MVO. De afgelopen jaren hebben we vaker mensen binnengekregen van reïntegratiebedrijven. Met wisselend succes. Sommigen vonden het lastig zich aan afspraken te houden, anderen functioneerden prima. Die laatste groep heeft alle kans om door te stromen naar een echte baan bij ons.’

‘Ze hebben me een nieuwe kans gegeven’

Laila Hamidi, medewerkster Oostwerk
Op de foto rechts Inge Beernink, productgroepmanager logistiek bij ZGT

'Ik wil er geen plastic zakje bij, anders ga ik een deurtje verder'

Jan Wassink, Directeur LEDlicht Nederland

Licht voor een betere wereld

Hoewel de orderportefeuille goed gevuld is, heeft directeur/eigenaar Jan Wassink van LEDlicht Nederland geen werknemers in dienst. Voor assemblage en montage schakelt hij mensen van buiten in. Mensen die om uiteenlopende redenen (nog) geen reguliere baan kunnen krijgen. Het is voor Wassink een van de vele manieren om bij te dragen aan een betere wereld.

Pak een willekeurig product uit de schappen van een winkel en analyseer de verpakkingsmaterialen. Plastic, papier, metaal, alles door elkaar. Moet bij het weggooien gescheiden worden, maar meestal gebeurt dat niet. Dat gold ook voor de onderdelen die Jan Wassink inkoopt voor zijn bedrijf LEDlicht Nederland. Gold, want Wassink en zijn zakenpartner Herman Vollenbroek hebben er iets aan gedaan.

'We hebben onze leveranciers eigenlijk verplicht om alles in herbruikbaar papier of karton te verpakken. Ik wil dat plastic zakje er niet bij, anders ga ik een deurtje verder kijken. Nu kan bijna alles in één keer bij het papierafval. Dat scheelt weer. En we maken andere producenten meer bewust van het afvalprobleem.'

LEDlicht Nederland verdient zijn geld met duurzame producten. LED-verlichting gaat immers veel langer mee dan traditionele vormen van verlichting en is ook nog eens een stuk energiezuiniger. Het leverde bijvoorbeeld een mooie order op van Pro Rail, dat onder andere de verlichting van alleabri's op de perrons wil laten vervangen. Dat is dus relatief makkelijk scoren op de MVO-ladder. Maar volgens Wassink is het meer dan dat. 'We worden gevraagd door grote klanten omdat

we gewone jongens zijn, geen gladde verkopers die op bonussen worden afgerekend. Als LED-verlichting niet de beste oplossing is, zeggen we dat. Als we iets nieuws ontwikkelen, sturen we niet meteen een nota van 10 mille voor ontwikkelingskosten.' Dat geldt ook voor het inschakelen van mensen met een uitkering (zoals Wajongers) bij de assemblage en montage van LED-verlichting. Wassink kwam op dat idee door de contacten binnen het Pact MVO. Hij ontmoette er de SWB (Arno Wentink) en Allertzorg Werkt! (Eddy Boevink), waarmee concrete afspraken zijn gemaakt. 'Jongeren met een vlekje of mensen met een beperking krijgen zo weer een kans en komen ook nog eens in aanraking met een innovatief product. Ze zijn trots dat ze dit werk doen.

Uiteindelijk kunnen ze zo sneller doorgroeien naar een normale dienstbetrekking. Soms is het voor ons iets lastiger dan werken met eigen medewerkers, maar uiteindelijk zie je dat het wel gewaardeerd wordt. Ik denk dat het voor Pro Rail, maar ook voor Eaton, Thales en Centerparcs, een extra duwtje in de rug is geweest om te kiezen voor ons.' Wassink is mede daarom blij met het Pact MVO, al vindt hij wel dat deelname minder vrijblijvend zou moeten worden. 'Je zou bijvoorbeeld ieder lid kunnen verplichten zich binnen een bepaalde periode te laten doorlichten op MVO, resulterend in een ISO2600 plus-certificaat. Zo zorg je dat deelnemers er serieus mee aan de slag gaan.'

Betere wereld

Wassen voor een schone zaak

De Stadswasserij, voortgekomen uit Stadsservicebedrijf Hengelo, werkt aan een schone zaak. Letterlijk en figuurlijk in dit geval, Bahar kan erover meepraten. 'Het is gezellig werk. We hebben hier allemaal vergelijkbare dingen in ons leven meegemaakt.'

De wasmachines zien er indrukwekkend uit. Net als de apparatuur om te strijken en te mangelen. Dat mag ook wel, want vanuit Stadswasserij De Schoone Zaak moeten wekelijks vele kilo's overalls, uniformen en andere werkkleding weer smetteloos afgeleverd worden. Klanten als FC Twente, kringloopbedrijf Het Goed en andere bedrijven verwachten dat immers. Toch staat aan de Hassinkweg in Hengelo geen gewone wasserij. De medewerkers zijn personen met een afstand tot de

arbeidsmarkt en Wajongers. Ze werken hier tijdelijk om sneller elders een reguliere baan te bemachtigen. Bahar (25) is een van hen. 'Ik had een café samen met mijn vriend. Toen hij een ongeluk kreeg, moest ik het in mijn eentje doen. Dat was gewoon te zwaar.' Bahar moest stoppen met het café. Omdat ze haar mbo-opleiding Mode & Kleding niet had afgemaakt, kwam ze in de bijstand terecht. Nu is Bahar blij dat ze weer wat om handen heeft dankzij De Schoone Zaak. 'Ik werk nu veel regelmatig dan in het café, ik hou meer tijd over. Nee, de horeca hoeft voor mij niet meer. Wat dan wel? Ik vind het hier zo leuk dat ik voorlopig niet weg wil. Al mijn collega's hebben ongeveer dezelfde achtergrond. We nemen werk van elkaar over als dat nodig is, het is afwisselend. Prima. Maar ik zal hier straks

toch weg moeten en wat anders moeten doen. En dan? Dan wil ik wel werken bij V & D, of ergens als schoonmaker.' De Schoone Zaak komt voort uit Stadsservicebedrijf Hengelo, waarin de SWB-Groep, de gemeente Hengelo, ROZ Groep en De Kapstok Leerwerktrajecten samenwerken. In twee jaar tijd ontving Stadsservicebedrijf 128 mensen op sollicitatiegesprek. Van deze sollicitanten zijn er inmiddels 77 uitgestroomd naar een reguliere baan en/of opleiding. Dat is het uitdrukkelijke doel. Een leerwerkbedrijf als De Schoone Zaak is slechts tijdelijk. 'We zoeken iets wat bij iemand past. Altijd vinden we wel een interesse of hobby die uiteindelijk de deur kan openen naar een reguliere baan', zegt unitleider en coach Willem von Piekartz van Stadsservicebedrijf Hengelo. 'Zo hadden we een jongen die gek

was op nachtvisser. Nu werkt hij bij een speciaalzaak in hengelsportartikelen.' Snelheid en effectief handelen zijn doorslaggevend voor het succes, weet Von Piekartz. 'Als we iemand binnenkrijgen, is het een kwestie van doorvragen. Binnen twee weken willen we hem of haar op een plek hebben. Je moet laten zien dat je er werk van maakt. Juist deze doelgroep moet je niet te lang laten wachten.'

'Wij vinden altijd wel iets wat bij iemand past'

Willem von Piekartz, unitleider/coach Stadsservicebedrijf Hengelo
Op de foto rechts Bahar Güngör

'We attenderen onze medewerkers op een aanpassing van hun rijstijl'

Dick Meuleman, vestigingsmanager Cofely

Duurzaamheid van groot naar klein

Met 7.000 werknemers in heel Nederland is Cofely in staat om op grote schaal maatschappelijk verantwoord te ondernemen. De technische dienstverlener is samen met andere grote bedrijven als Shell, ING en KLM lid van het duurzaamheidsplatform Leaders for Nature. Maar ook op lokaal niveau wil Cofely een actieve rol spelen, bijvoorbeeld in het Hengelose Pact MVO.

Eigenlijk dwingt de eigen core business Cofely al tot het nadenken over efficiënt energiegebruik en andere milieubewuste oplossingen. 'Onze slogan is niet voor niets: Ver vooruit in duurzame technologie', zegt manager Dick Meuleman van de Cofely-vestiging in Hengelo. In de eigen bedrijfsvoering heeft dat geleid tot de invoering van het ISO 14001

managementsysteem, een internationaal geaccepteerde norm om de milieueffecten en -risico's te beheersen en te verminderen. Het moet leiden tot besparingen op energie, water en grondstoffen. Op dit moment is zo'n 35% van de activiteiten van Cofely volgens deze norm gecertificeerd, in 2012 moet dat percentage naar 100%. Voor de komende vier jaar heeft het bedrijf zich concrete doelstellingen opgelegd op het gebied van duurzaamheid. Een van de milieudoelen is de reductie van de CO₂-emissie met 15% in 2015. 'Ons wagenpark bijvoorbeeld bestaat uit auto's met energielabels A, B en C. Dat wordt straks alleen nog A en B. We attenderen onze medewerkers op een aanpassing van hun rijstijl, die veel brandstofbesparing oplevert. We stimuleren tele- en videoconferencing, waardoor zakelijk reizen wordt beperkt.

Onze gebouwen zijn zeer duurzaam door inkoop van groene stroom, het gebruik van zonnepanelen, energiescans en lichtschakelaars met bewegingssensoren, somt Meuleman een aantal maatregelen op. Cofely zoekt samenwerking met andere (maatschappelijke) instanties, bedrijven en overheden om de doelstellingen te halen en duurzaamheid in het algemeen te bevorderen. Zo is er het lidmaatschap van Leaders for Nature waarin andere grotere bedrijven zitten. Hieruit is een groep Young Professionals ontstaan die voor de leden acties op touw heeft gezet als het organiseren van duurzaamheidsworkshops, het dubbelzijdig printen in grijstinten en band-op-spanning-acties. Met het Universiteitsfonds Delft is een UfD-Cofely Energy Efficiency prijs van 7.500 euro in het leven geroepen, bedoeld om

masterstudenten innovatieve oplossingen te laten bedenken voor vermindering van het energiegebruik. Initiatieven op lokaal niveau zijn er ook. Zo verzorgt Cofely het onderhoud bij Villa Pardoes in Kaatsheuvel, die kinderen met een ernstige, mogelijk levensbedreigende ziekte een gratis vakantieweek aanbiedt. Wat er in Hengelo gaat gebeuren kan vestigingsmanager Meuleman nog niet zeggen. 'We zijn nog maar kort lid van het Pact. Maar de intentie is er zeker om hier op MVO-gebied iets te gaan doen. Dat zal niet het sponsoren van een reclamebord bij de voetbalvereniging zijn, wel zaken die de samenleving ten goede komen.'

Duurzaamheid

Iron wil bewijzen dat hij het kan

Hij oogt niet als de doorsnee boekhouder. Toch heeft Iron Maria het helemaal naar zijn zin gehad als administratief medewerker bij Oostwerk. De leerwerkplek gaf hem meer plezier dan het lusteloze hangen op de bank thuis.

‘Nu weet ik weer de voordelen van school’, zegt Iron met een knipoog. ‘Je hebt langere vakanties en je hoeft niet elke dag van half negen tot vijf te werken.’ Maar nog niet zo lang geleden zag hij school totaal niet zitten. De ict-opleiding op het ROC boeide hem onvoldoende. Liever lag hij in bed of ging hij op stap met verkeerde vrienden. ‘Achteraf heb ik daar spijt van, dat ik die opleiding niet heb afgemaakt. Ik ga straks toch maar weer naar school.’ Dat Iron weer zin heeft om zijn leven op te pakken, heeft alles te maken met de kans

die hij kreeg bij Oostwerk. De 21-jarige Hengeloër kwam er terecht via Stadsservice-bedrijf Hengelo. Oostwerk is een leerwerkbedrijf waar mensen als Iron werkervaring kunnen opdoen. Het bedrijf richt zich op startende ondernemingen die zich vaak geen dure accountant kunnen veroorloven. Iron was er dus boekhouder. ‘Ja, ik dacht bij zo’n functie altijd aan een man in een pak en aan saai werk. Maar het werk is juist heel afwisselend. Je krijgt steeds weer met een ander bedrijf te maken met een ander soort administratie. Dat houdt je scherp.’ Iron wilde als jongen van de praktijk zo snel mogelijk zelf aan de slag met een boekhouding. Al doende heeft hij – onder begeleiding – geleerd om bonnetjes en facturen te sorteren, te coderen en in te boeken. De definitieve aangifte bij de fiscus gebeurt door anderen.

‘Iron is een mooi voorbeeld van iemand die van zijn fouten leert en hier helemaal is opgebloeid’, vindt manager Maureen Oude Oosterik van Oostwerk. ‘Veel deelnemers komen uit een situatie waarin ze dreigden vast te lopen. Nu hebben ze weer het gevoel dat ze worden gewaardeerd, ze kunnen iets voor anderen betekenen en ze zijn ook nog eens bezig met hun eigen toekomst. Dat motiveert enorm.’ Oostwerk is bedoeld als opstapje naar regulier werk of een opleiding. In principe moeten de medewerkers na maximaal een half jaar uitstromen. In 2009 en 2010, de eerste twee jaren van Oostwerk, stroomden vijftien van de 25 deelnemers uit naar een reguliere baan of opleiding. In het eerste half jaar van 2011 konden al zeven deelnemers overstappen naar een echte baan, drie zijn in september

‘Deelnemers hebben nu het gevoel dat ze worden gewaardeerd’

Maureen Oude Oosterik, manager Oostwerk
Op de foto links Iron Maria

begonnen aan een dagopleiding bij het ROC. Iron behoort tot die laatste categorie. Hij heeft gekozen voor de ict-opleiding en zich heilig voorgenomen om te gaan slagen. ‘Ik wil bewijzen dat ik het kan, want ik wil later een eigen bedrijf beginnen.’

Bew ijzen

'Moet ik dat aan
de grote klok hangen?'

Jan Meuleman, directeur Installatie Techniek Masseling

Geen borstklopperij, gewoon doén

Als hij de activiteiten van zijn installatiebedrijf opsomt, stelt Jan Meuleman steeds weer die ene vraag. 'Moet je dat nou als maatschappelijk verantwoord ondernemen bestempelen en uitdragen?' Om vervolgens zelf het antwoord te geven. 'Nee, dat hoeft voor mij niet. Ik vind dat het er gewoon bij hoort.'

Als aan Installatie Techniek Masseling wordt gevraagd een deurautomaat te plaatsen bij een stichting of vereniging, dan gebeurt dat gewoon. Klaar. 'Moet ik dat aan de grote klok hangen? Ik word er toch niet slechter van als een monteur daar twee uurtjes mee bezig is?', vraagt directeur Jan Meuleman zich af.

De beroemde drie P's (People, Planet, Profit) horen onderdeel te zijn van de normale bedrijfsvoering, wil Meuleman

maar zeggen. En daar zou je eigenlijk niet te veel woorden aan moeten vuil maken. Neem het bedrijfsafval. Dat wordt uiteraard gescheiden ingezameld. Plastic, metaal en overig apart. Maar het kan nog beter. 'We brengen de spullen naar een zorgboerderij in Den Ham, waar het isolatiemateriaal van de bedrading en kabels wordt verwijderd. Van het koper dat je overhoudt, delen we vervolgens de opbrengst. Zo dienen we meerdere doelen tegelijk. De mensen van de zorgboerderij hebben een nuttige dagbesteding, ze mogen een deel van de opbrengst houden, het overige deel wordt besteed aan een door ons personeel gekozen goed doel en het afval wordt hergebruikt.'

Ook voor zijn eigen twintig medewerkers moet hij goed zorgen, vindt Meuleman. Naast de gebruikelijke

veiligheidscertificaten hoort daar bijvoorbeeld twee maal per jaar een gezamenlijk personeelsuitje bij, plus een echt feest. Binding is belangrijk, zeker als de medewerkers ook buiten Twente wonen en werken. Maar nogmaals: is dat maatschappelijk verantwoord ondernemen? 'Het is iets wat je van een werkgever mag verwachten', vindt Meuleman. Niet iets om jezelf over op de borst te kloppen.

Soms geef je iemand een extra duwtje in de rug. Zoals de Roemeense medewerkster, die goed technisch kon tekenen maar de Nederlandse taal onvoldoende beheerste. Na een aanvullende taal cursus gaf Meuleman haar een kans als stagiair. Daardoor kon ze haar diploma halen. Nu is de vrouw een gewaardeerde werknemer van Masseling geworden, in vaste dienst.

Eigenlijk had Meuleman dus helemaal geen lid hoeven te worden van het Pact MVO. Waarom heeft hij dat dan toch gedaan? 'Het is nu eenmaal zo dat de term MVO door veel ondernemers gebruikt wordt, zeg maar misbruikt, voor hun eigen gewin. Ze sponsoren bijvoorbeeld grote evenementen. Dan heb je het niet over MVO, maar over een pr-instrument. Je moet MVO niet zien als een investering die in drie jaar moet worden terugverdiend. Ik geloof erin dat we binnen het Pact gezamenlijke projecten van de grond kunnen tillen. Maar dan zullen wel de deelnemende bedrijven actief moeten zijn en niet alleen het logo van het Pact op hun website moeten zetten.'

Borstklopperij

Het economische belang van MVO

Mariska ten Heuw is niet alleen wethouder van Sociale Zaken en Werk, maar ook van Economie. Haar ontmoetingen met het Hengelose bedrijfsleven gebruikt ze om de MVO-gedachte uit te dragen. Ook om economische redenen. 'Het Pact helpt werkgevers aan voldoende mensen.'

Voor Ten Heuw is het toekomstscenario wel duidelijk. De vergrijzing en aantrekkende economie zullen binnen afzienbare tijd de vraag naar personeel flink aanjagen. Er kon wel eens een nijpend tekort ontstaan. Al moeten veel ondernemers momenteel alle zeilen bij zetten om de economische crisis te overleven, dat tekort komt er gewoon aan. 'Je hebt straks mensen nodig, ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het is zaak om vraag en aanbod van medewerkers goed op

elkaar af te stemmen. Dat is niet alleen een opgave voor de overheid, ook commerciële bedrijven en andere organisaties hebben daar belang bij. Iedereen moet dat besef van urgentie gaan krijgen.' Een belangrijk gegeven is daarnaast de Wet Werken naar Vermogen. Vanaf 2013 moet deze wet ervoor zorgen dat meer mensen met een uitkering aan een reguliere baan geholpen worden. Wajongers bijvoorbeeld, en mensen uit de bijstand. 'Je kunt hen niet alleen laten uitstromen in het onderwijs, in de zorg of bij de overheid. Daarvoor zijn er banen te weinig. We hebben ook commerciële partners nodig, anders gaat het niet lukken. Ik zie wel dat er een cultuuromslag gaande is. Meer en meer ondernemers voelen zich maatschappelijk betrokken.' Het Pact MVO is een middel om de

geschetste problemen helpen op te lossen, denkt Ten Heuw. Vandaar dat de gemeente het Pact de komende jaren zal blijven ondersteunen. 'Het Pact zie ik als het cement van de samenleving. We hebben in 2007 het initiatief genomen en zullen als regisseur en faciliteerder onze rol blijven spelen. Zonder de inhoud te bepalen. Uiteindelijk zijn het toch de deelnemers die het moeten doen. Op lokaal niveau, want dat is juist de kracht van het Pact.' En de gemeente zelf? Wat doet die op MVO-gebied als werkgever? Naast de inzet van Wajongers en WSW'ers in onze organisatie stellen we voorwaarden bij het gunnen van aanbestedingen. We vragen van commerciële partijen social return on investment. Zo heeft een verzekeringsmaatschappij Wajongers aangenomen en wil een

schoonmaakbedrijf in de wijk Berflo Es werklozen uit onze kaartenbakken helpen om zich tot huishoudelijke hulp te ontwikkelen. Ook in de Hengelose Es zien we leerwerkbedrijven ontstaan. De tegenprestatie hoeft wat ons betreft niet altijd het in dienst nemen van mensen met een uitkering te zijn. Er zijn allerlei alternatieven denkbaar. We bieden ook altijd aan om mee te denken. Ik hoop dat ook binnen het Pact enkele creatieve ideeën voor social return on investment ontstaan. Het vergroot de kansen op een opdracht bij de gemeente Hengelo.'

'Het Pact is het cement van de samenleving'

Mariska ten Heuw, wethouder gemeente Hengelo

Economisch belang

Lopende projecten binnen het Pact

Binnen het Pact MVO Hengelo zijn enkele succesvolle projecten van de grond gekomen. Een aantal daarvan is in dit boekje al aan de orde gekomen. Maar het Pact blijft in beweging. Nieuwe ideeën en samenwerkingsverbanden zijn aan het ontstaan. Het blijkt niet altijd makkelijk om alle goede bedoelingen meteen in de praktijk gestalte te geven.

Meer kleur op de werkvloer

Energiebedrijf Enexis en Rabobank Midden-Twente traden toe tot een werkgroep Diversiteit om samen met de gemeente Hengelo en Artikel 1 (de anti-discriminatievoorziening in Overijssel) de werkloosheid onder allochtonen terug te dringen. De opzet is om deze groep, die vaak de taal onvoldoende machtig is maar wel de nodige capaciteiten heeft, op de werkvloer een kans te geven. Ze zouden na een bijscholing makkelijker toegang moeten krijgen tot bedrijven

met meer dan 300 werknemers, zoals Enexis, Rabobank en AkzoNobel. Er is nog een weg te gaan. Belemmeringen als een taalachterstand, lage opleiding en een verkeerd beroepsbeeld moeten overwonnen worden. Aan de andere kant zullen werkgevers in de toekomst steeds meer behoefte hebben aan nieuwe mensen en ook bereid zijn om daarin te investeren. De tijd zal leren welke resultaten de werkgroep Diversiteit kan boeken.

Terreinbeheerders De Waarbeek

Recreatiepark De Waarbeek, sinds kort in handen van Arijan van Bavel en Joris Bengevoerd, is ook lid van het Pact MVO Hengelo. De Waarbeek gaat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt inzetten als terreinbeheerders. Deze medewerkers vervullen uiteenlopende taken in het hoogseizoen en zullen in de wintermaanden meehelpen aan het technisch onderhoud van de attracties. Een en ander gebeurt in samenwerking met Stadsservicebedrijf Hengelo.

Verduurzamen FBK Games

Met de organisatie van de FBK Games zijn gesprekken gaande voor het verduurzamen van het jaarlijkse internationale atletiekevenement in Hengelo. Daarbij valt te denken aan het bewuster omgaan met afval, energie en vervoer. Ook de inzet van mensen met een beperking binnen het vrijwilligerskorps van de FBK Games behoort tot de mogelijkheden. Bij voorbereiding en begeleiding van het sportevenement zijn ieder jaar honderden vrijwilligers actief.

Lopende projecten

Kleine groepen voor meer dynamiek

Lid worden van het Pact MVO Hengelo, word je niet automatisch. Vooraf is er een intakegesprek en binnen het Pact zijn verschillende structuurgroepen opgericht om ervoor te zorgen dat deelname geen vrijblijvende zaak is. 'MVO mag geen window dressing zijn', vindt coördinator Yvon Wille.

Vier keer per jaar staat een grote bijeenkomst op het programma voor alle leden van het Pact MVO Hengelo. Het is de gelegenheid om elkaar te ontmoeten en verhalen uit te wisselen. Altijd is er een thema met een spreker (soms van buiten) en worden workshops georganiseerd. Bijvoorbeeld over communicatie of over duurzaam ondernemen. Daarnaast kent het Pact ook kleinere

verbanden in de vorm van zogeheten structuurgroepen. De zes groepen bestaan uit ondernemingen en organisaties van vergelijkbare grootte: van eenpitters tot bedrijven met meer dan 300 werknemers. De gemiddelde grootte van deze groepen is zo'n vijftien tot twintig leden. De zes groepen hebben allemaal een vertegenwoordiger die tijdens de plenaire bijeenkomsten van het Pact verslag doen van projecten, initiatieven en resultaten. Het netwerksysteem moet zorgen voor meer dynamiek binnen het Pact. Het moet zo voor de leden makkelijker worden om met elkaar in contact te komen en samen iets op MVO-gebied te ondernemen, zegt coördinator Yvon Wille. 'We bespeurden onder de leden een sterke behoefte om in kleiner

gezelschap bij elkaar te komen. Je maakt dan sneller contact, omdat het er allemaal iets informeler aan toe gaat. Mensen willen weten hoe collega-ondernemers het doen en welke wegen ze hebben bewandeld. Dat hoeft natuurlijk niet altijd over maatschappelijk verantwoord ondernemen te gaan, maar zo ontstaan wel eerder samenwerkingsverbanden op het gebied van MVO. Je kunt dan bijvoorbeeld samen energie- of duurzaamheidsbeleid ontwikkelen. Er is in zo'n verband meer inbreng en grotere betrokkenheid.' Vrijblijvendheid is het grootste gevaar voor het Pact MVO, denkt Wille. Alleen door actieve deelname van de leden kan iets moois ontstaan. 'Daarom hebben we gekozen voor een intake. Wij hebben onze missie en visie. Van onze kant willen we

graag weten wat een aspirant lid te bieden heeft, wat zijn of haar inbreng kan zijn. Dat maakt het Pact zo interessant en spannend. Elk bedrijf en elke organisatie zou zelf een concrete doelstelling voor MVO moeten formuleren. Wat willen we als organisatie? Dat is een goede basis voor een dialoog en discussie met andere deelnemers. Dat versterkt uiteindelijk de samenwerking. Een hulpmiddel daarbij kan een MVO-scan zijn waarmee je de organisatie kunt doorlichten. We zullen daar in het Pact nog op terugkomen.'

'MVO mag geen window dressing zijn'

Yvon Wille, coördinator Pact MVO Hengelo

Deelnemers Pact MVO Hengelo

A&C reïntegratie
 Aannemersbedrijf Mulder
 AATD Administratie & Belasting Consulting
 Adviesbureau De Overstap B.V.
 Ahrend Inrichten B.V.
 AkzoNobel Chemicals B.V.
 Alle*zorg Werkt!
 AlphaVisie
 Apotheek de Noork
 Asito Hengelo
 Avantiro Loopbaanadvies
 Aveleijn Bureau Begeleid Werken
 Bcause B.V.
 bCompetent
 Beeldentuin Passion for Stones
 Belangenvereniging Bedrijvenpark Twentekanaal (BIT)
 BTL Realisatie B.V.
 Bureau Nieuw Organiseren
 Bureau voor Duurzame Kwaliteit
 Campus Business Center
 Carintreggeland
 ChainWise
 Cofely GDF SUEZ
 Curves Hengelo
 DaVinci
 De Groot Installatiegroep
 De Kapstok Leerwerktrajecten
 De Lijn Design & Reklame
 Dé Praktijkjob
 De Ster Bedrijfsdiensten
 De Waarbeek

De Wereldwinkel
 Dit is Wijn
 Dr. A. Fuldauerstichting
 Dura Vermeer Bouw Hengelo B.V.
 Eaton Industries Netherlands B.V.
 Ecocentrum Emma
 Enexis
 Expertis Onderwijsadviseurs Twente
 Fractie VVD Hengelo
 Gemeente Hengelo
 Gooiker Step Trading
 Groenewegen Interim & Advies
 ten Hag Makelaarsgroep Hengelo
 Hengeler Horecagroep
 Het Goed Kringloopwinkel
 HiTalent
 Hogeschool Edith Stein/OCT
 Holland Signs B.V.
 Humanitas Onder Dak Twente
 IMP Projectbureau
 Ingenieursbureau Vogelvang
 Installatie Techniek Masseling B.V.
 Interculturele Thuiszorg Bureau SPV
 Inzicht door paarden
 IrisVisie, PLUS in consultancy
 IT Oost Nederland B.V.
 JARABEE, Jeugdzorg In Twente
 Jouw Franchise
 KansWijzer
 Kunstmakers
 Landmarkprojecten
 LEDlicht Nederland B.V.
 Leijh Kappelhof Seckel van den Dobbelsesteen architecten

Lindeman Consulting
 Luminis CloseSure
 MEE Twente
 Mensium Groep
 Novay
 Omnibit
 Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland N.V.
 OSG Hengelo Scholengemeenschap
 OSG Hengelo, vestiging 't Genseler
 OSG Hengelo, vestiging Gilde College
 Pondera Consult
 Pop- en Cultuurpodium Metropool
 Rabobank Centraal Twente
 Randstad HR Solutions
 Randstad Uitzendbureau B.V.
 Reclamebureau SweetPepper
 Reinder Witting Advies
 ROC van Twente College van Bestuur
 ROZ Groep
 Saxion
 Scala Welzijnswerk
 Simply The Best Security Netherlands
 SMQ Holding
 Stadsservicebedrijf Hengelo
 Start People
 Stichting Artikel 1 Overijssel
 Stichting Brug naar Werk
 Stichting De Slinger Hengelo
 Stichting FBK Games
 Stichting Gehandicaptenraad Hengelo
 Stichting Oostwerk
 Stichting Philadelphia zorg regio oost
 Stichting Surplus

Stichting Terwille
 Strawberries Fabrics
 Studiecentrum Hengelo
 SWB Groep
 Tactory
 The Sunshine Company
 Thoma Assurantie- en Pensioenadviseurs
 Timberland Europe B.V.
 Triple Benefit
 Twente
 Twente Milieu N.V.
 Veilig Werken Nederland
 Verteltheater Werder
 Visschedijk Facilitair
 Welbions
 WERKontwerp
 Werkplein Hengelo/UWV Werkbedrijf Hengelo
 Wiegerinck Groep
 Workassist B.V.
 Workx Materieelverhuur
 Wouter Witzel Eurovalve
 Yours Personeelsdiensten
 Ziekenhuisgroep Twente

Deelnemers

Meer weten?

Gemeente Hengelo

Coördinator Yvon Wille-Ruijter

Telefoon (074) 245 8286

E-mail sociale-economie@hengelo.nl

Website www.pactmvohengelo.nl

Bezoekadres Hazenweg 121
7556 BM Hengelo

Postadres Postbus 18
7550 AA Hengelo

Dit boekje is een uitgave van het Pact MVO Hengelo, september 2011.

Tekst Marco Krijnsen
Fotografie Christian van der Meij Photography
Ontwerp www.bitwise-bncc.nl
Drukwerk SWB Grafisch bedrijf

2011

De imPact van MVO

Maatschappelijk verantwoord ondernemen in de praktijk